

Trnavský samosprávny kraj

KNÍŽNIČNÝ SPRAVODAJCA

Časopis pre verejné knižnice TTSK

Obecné knižnice a ich komunita

Novinky pre knihovníkov:

***Záväzné stanovisko Úradu na ochranu
osobných údajov č.1/2010***

***Grantový program MK CR SR
Štandardy pre verejné knižnice***

***Zo života Krajskej pobočky SSK v Trnave
Poohliadnutie za uplynulým rokom
Exkurzia knihovníkov v Brne***

***Kolokvium českých, moravských
a slovenských bibliografov 2010 v Trnave
Spracovanie hungarík v Žitnoostrovnej
knižnici Dunajská Streda***

Z regiónov

***Kniha Záhoria 2009
Rozprávky pre malých pacientov
Návšteva Knižnice hlavného mesta
Ervina Szabóa v Budapešti***

***Príloha: Scenár vzorovej literárnej hodiny
Daniel Hevier***

Ročník: 37

Číslo: 2

Trnava 2010

OBECNÉ KNIŽNICE A ICH KOMUNITA

Obecné knižnice patria medzi najpočetnejšiu sieť knižničného systému Slovenskej republiky, medzi ich najdôležitejšie úlohy patrí poskytovanie knižnično-informačných služieb pre obyvateľov svojho sídla – obce. Nezastupiteľné miesto majú obecné knižnice aj pri zabezpečovaní celoživotného vzdelávania, najmä pri výchove mladých čitateľov k čitateľským návykom a zručnostiam. Knižnice sú aj miestom neformálnych stretnutí a spoločenských aktivít, pomáhajú obyvateľom obce zmysluplne využívať voľný čas, posilňujú ich vzťah k obci, v ktorej žijú, aktívne sa podieľajú na rozvoji miestnej komunity, aktivizujú miestne zdroje a snažia sa ich zapájať ich do aktívneho života obce.

V minulosti prevažoval tradičný pohľad na knižnicu, knižnice ako inštitúcie boli vnímané len ako požičovne kníh. V súčasnosti sú knižnice (najmä regionálne a mestské, v menšej miere aj obecné) centrom spoločenského života vo svojom sídle. Knižnice spolupracujú s ďalšími organizáciami a subjektmi v rámci svojej lokality i mimo nej. Ponúkajú rôzne komunitné aktivity, ktoré sa viažu k lokálnemu daniu a histórii, ich priestory možno využiť aj ako alternatívny priestor k úradným miestam, v knižnici sa občania môžu stretávať na neutrálnej nepolitickej pôde, prípadne pri riešení problémov a zhromažďovanie názorového ohlasu pre štátnu správu a samosprávu.

Komunitné aktivity v obecných knižniciach v metodической pôsobnosti Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

Finančná situácia v obecných knižniciach nebola a ani nie je ideálna. Obecné knižnice sú závislé od finančných prostriedkov, ktoré im prideli obec, zanedbateľnú časť tvoria vlastné príjmy a finančnú situáciu knižnice môžu čiastočne vylepšiť financie z grantového programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky alebo od miestnych sponzorov. Z týchto dôvodov sú malé obecné knižnice schopné prioritne zabezpečiť len základné knižnično-informačné služby, ako im vyplýva zo zákona o knižniciach č. 183/2000 Z. z. a rôzne iné aktivity presahujú ich možnosti. Týka sa to najmä obcí do 500 obyvateľov, kde častokrát nie je základná ani materská škola.

Ak knižnica vymyslí nové aktivity, musí si zvyčajne vystačiť so svojím rozpočtom, alebo hľadať sponzorov a spolupracovníkov inde. Môže požiadať o podporu z grantového programu MK SR, alebo z iných grantov: COOP Jednota – nech sa nám netúlajú, Konto Orange a pod., ale nie všetky knižnice, respektíve ich zriaďovatelia, s vypracovaním projektu súhlasia (nutná finančná spoluúčasť...).

Komunitné aktivity organizujú väčšinou obecné knižnice vo väčších obciach, najviac v obciach nad 1000 obyvateľov. Na nasledujúcich príkladoch Vám zdokumentujem, že aj malé obecné knižnice môžu realizovať komunitné podujatia, závisí to od troch zásadných faktorov.

Prvý, najdôležitejší faktor je **prístup zriaďovateľa**, od ktorého závisia jednak

finančné prostriedky, ale aj celková podpora knižnice ako takej.

Po druhé je to **prístup knihovníka**, jeho ochota pripravovať podujatia, pre ne-profesionálneho knihovníka, ktorý pracuje na minimálny úväzok (1 až 3 hodiny týždenne), je to častokrát práca „navyšé.“

Tretím, nezanedbateľným faktorom je existencia **vhodného zázemia**, či knižnica disponuje, alebo môže zabezpečiť, vhodné priestory či potrebné materiálové vybavenie na organizáciu podujatí.

Ako príklady komunitných aktivít v obecných knižniciach v metodologickej pôsobnosti KJF v Trnave som vybrala obecné knižnice, ktoré sú vo svojej obci komunitným centrom. Tri z nich sa stali komunitnou knižnicou po zmene už spomínaných faktorov nedávno, dve knižnice plnia funkciu komunitného centra dlhodobo.

Obecné knižnice po zmenách prvého a druhého faktora

Obecná knižnica vo Zvončine a **Obecná knižnica vo Voderadoch** po roku 1989 nepracovali a dlhodobo stagnovali. Starostovia nemali záujem túto situáciu riešiť. Situácia sa zmenila, keď po komunálnych voľbách nastúpili do funkcie noví starostovia. Činnosť knižníc sa podarilo v obciach obnoviť. Knižnice získali všestrannú podporu zriaďovateľov, sú dobudované aj personálne, pracujú v nich nové knihovníčky, knižnice dosahujú priaznivé štatistické výsledky a stali sa skutočnými centrami kultúrneho života vo svojich sídlach.

Obecná knižnica vo Zvončine začala pracovať v roku 2007, keď nastúpila na post starostky obce Mgr. Michaela Strákošová, pôvodným povoláním učiteľka. Snažila sa oživiť kultúrny život v obci a prvým krokom k dosiahnutiu tohto cieľa bolo obnovenie činnosti knižnice. Knižnica získala nové priestory, bola prijatá nová knihovníčka a po zvládnutí všetkých administratívnych prekážok, knižnica oživila svoju činnosť a darí sa jej. V obci sa nenachádza základná škola, len materská škola, deti chodia do susednej obce, takže knihovníčka nemala možnosť priviesť do knižnice organizované celú triedu. Ale aj napriek týmto nepriaznivým podmienkam sa jej podarilo priviesť do knižnice deti aj ich rodičov organizovaným rôznych podujatí. Knihovníčka Obcej knižnice vo Zvončine Monika Suchánová pravidelne organizuje podujatia ako Noc s rozprávkou, Noc s Andersenom, súťaže Svetlonos a Veselé tekvice (súťaží sa o najvydarenejšiu rozprávkovú alebo literárnu postavu), zorganizovala spoločnú návštevu Libriády v Trnave pre svojich čitateľov, každoročne organizuje oslavu Medzinárodného dňa detí pre deti aj rodičov. Prostredníctvom týchto aktivít sa vracajú už dospelí občania späť do knižnice, na knihách ktorej vyrástli (literárne a športové súťaže).

Knižnica aktívne spolupracuje so sociálnym centrom Anjel, pripravili cyklus prednášok pre všetkých občanov. Na mládež a aktívne využitie voľného času, boli zamerané stretnutia s odborníkmi na tému: Nebezpečenstva súčasnej doby a Záujmové aktivity Kalokagatie. Pre všetkých občanov bez rozdielu veku boli určené projekty Zdraví v zdravom prostredí a Stres v každodennom živote - cyklus predná-

šok na ochranu životného prostredia a zdravý životný štýl obyvateľov obce.

Podobná situácia bola aj v **Obecnej knižnici vo Voderadoch**. Po nástupe nového starostu JUDr. Mareka Turanského knižnica prestala stagnovať, nová knihovníčka Alena Morvayová oživila činnosť knižnice, pravidelne pripravuje rôzne podujatia pre rôzne cieľové skupiny, spolupracuje so základnou a materskou školou aj s domovom dôchodcov. Spoločne s riaditeľkou tohto zariadenia pripravili Hlasné čítanie v domove dôchodcov. Knihovníčka s deťmi navštívili Domov dôchodcov vo Voderadoch, kde deti a starí postupne nahlas čítali rôzne príbehy. Spoločne strávili príjemné popoludnie, kde si aj všetci spolu aj zaspievali a na záver sa rozprúdila diskusia.

Knihovníčka organizuje aj tzv. čajové popoludnia v knižnici pre deti, mládež i ich rodičov, v novembri 2009 pripravila Strašidelnú noc v knižnici, v tomto roku zorganizovali druhý ročník podujatia Noc s Andersenom. Čarovná noc začala v záhrade spoločným čítaním rozprávok pri „čarovnom strome Rozprávovník“, počas večera deti súťažili, spoločne vymysleli Rozprávku o Voderadoch a nocľazníkov navštívili aj pán starosta, v noci spoločne so starostom navštívili kaštieľ vo Voderadoch, po návrate z vychádzky si doplnili energiu, zahráli si spoločenské hry a pred spánkom si zatancovali na diskotéke. Knižnica sa zapája aj do celoslovenskej akcie Deň ľudovej rozprávky, pripravili podujatie Truhlica Pavla Dobšinského.

Obecná knižnica po zmene tretieho faktora

Obecná knižnica v Zavare patrila do marca 2009 medzi priemerné knižnice. Na začiatku roka 2009 obecný úrad zabezpečil pre knižnicu úplne nové priestory a v apríli 2009 bola knižnica presťahovaná do nových účelových priestorov v centre obce. Do knižnice bol zakúpený nový nábytok podľa návrhu architekta a 4 počítače. Zvýšil sa počet prevádzkových hodín pre verejnosť na tridsať hodín týždenne. Nová knihovníčka bola zaškolená, vykonala revíziu, zakúpený bol knižnično-informačný systém pre malé a stredné knižnice (KIS MASK). Knižnica začala pracovať v nových priestoroch od júna minulého roka a za necelý rok dosiahla pozoruhodné štatistické výsledky a stala sa komunitným centrom pre obyvateľov obce. Za necelý rok činnosti knihovníčka Margita Hlačinová zorganizovala veľa podujatí pre ZŠ, MŠ, Domov sociálnej starostlivosti. Veľký úspech mala Noc s Andersenom, ktorá sa v obci konala prvý raz.

Obecné knižnice, v ktorých sú dlhodobo všetky faktory v rovnováhe

V tomto prípade predstavíme dve obecné knižnice, v ktorých sú všetky faktory dlhodobo vyrovnané – knižnice majú plnú podporu zriaďovateľov, ochotných a šikovných knihovníkov a aj výborné zázemie v podobe vyhovujúcich priestorov i materiálového vybavenia.

Obecná knižnica v Zelenči patrí medzi profesionalizované knižnice, od roku 1996 knižnicu vedie Anna Neumahrová, učiteľka na dôchodku, ktorá sa knižnici

venuje aj vo svojom voľnom čase. Knížnica sa úspešne zapája do grantového programu MK SR, získala finančné prostriedky na elektronizáciu knižnice a pani Anna Neumahrová ako prvá z obecných knižníc v okresoch Trnava, Piešťany a Hlohovec spracovala knižničný fond v KIS MASK-u. Knížnica sa pravidelne zapája do Týždňa slovenských knižníc, od roku 2006 pravidelne pripravuje Noc s Andersenom, výborne spolupracuje so základnou i materskou školou, farským úradom a obecným zastupiteľstvom. Pravidelne organizuje rôzne kvízy, súťaže ako Hollého pamätník, Rozprávkové vretienko, tvorivé dielne, kvízy, literárne hodiny, hodiny prírodovedy, vlastivedy.

Obecná knižnica v Hrnčiarovciach nad Parnou bola do 1. novembra 1996 pobočkou bývalej Okresnej knižnice v Trnave, po zrušení pobočky bol knižničný fond delimitovaný do novovzniknutej obecnej knižnice, ktorá pracuje už 14 rokov. V roku 2004 bola obecná knižnica zlúčená so školskou knižnicou a umiestnená v priestoroch školy. Starosta obce Ing. Rastislav Mrva pôsobí už piate volebné obdobie a vždy knižnicu a jej činnosť podporoval a vychádzal v ústrety jej požiadavkám. Knižnicu vedie učiteľka základnej školy, Mgr. Eva Szabová, ktorá tiež neľutuje svoj voľný čas pri príprave podujatí. Knižnica viackrát získala finančné prostriedky z GP MK SR na nákup kníh i na elektronizáciu knižnice. Knižnica je centrom verejného prístupu na internet v obci pre všetkých obyvateľov. V knižnici sa pravidelne organizujú literárne hodiny, hodiny etiky, občianskej výchovy, knižnica pravidelne organizuje voľbu kráľa čitateľov, Noc s Andersenom, kde knihovníčke pomáha mládež z obce i rodičia detí, pripravujú rôzne súťaže pre rodičov a ich deti. Pravidelne sa knižnica zapája do Týždňa slovenských knižníc, tento rok sa zapojili aj do projektu Hľadáme Dobšinského. Knihovníčka zorganizovala slávnostné akadémie pre obyvateľov obce pri otvorení knižnice v nových priestoroch i pri oslave 10. výročia vzniku knižnice.

Na záver môžeme skonštatovať, že v malých obecných knižniciach v obciach do 500 obyvateľov do popredia vystupuje, ako hlavná a nadradená funkcia knižnice, poskytovanie absenčných a prezenčných služieb pred funkciami kultúrno-vzdelávacími. Tieto obecné knižnice nedisponujú dostatočne veľkými priestormi a technickým vybavením, pre verejnosť sú otvorené minimálny počet hodín (1 – 3 hodiny) týždenne, v obci sa nenachádza základná a často ani materská škola, knižnice vedú, mnohokrát z čistého entuziazmu, dobrovoľní neprofesionálni knihovníci za symbolickú mzdu.

Obecné knižnice vo väčších obciach majú možnosti na realizáciu komunitných aktivít priaznivejšie, v obci sa nachádza základná a materská škola, pôsobia rôzne záujmové krúžky, občianske združenia a skupiny, knižnica je pre verejnosť k dispozícii viac hodín týždenne, knihovníci sú so zvýšením pracovným úväzkom aj viac finančne motivovaní. Úspech komunitných aktivít v týchto knižniciach závisí okrem podpory zriaďovateľa, prístupu knihovníka a vhodného materiálového zabezpečenia už len od správnej voľby témy, výberu dobrých spolupracovníkov, dobrého organizačného zabezpečenia, vytrvalosti a pevnej vôle knihovníkov.

Mgr. Darina Kráľová, KJF v Trnave

Príspevok (krátené) z medzinárodného seminára Komunitné aktivity IV

NOVINKY PRE KNIHOVNÍKOV***Záväzné stanovisko 1/2010
z 10. mája 2010 Úradu na ochranu osobných údajov SR***

Pri prihlasovaní maloletej osoby do 15 rokov za čitateľa, resp. používateľa sú knižnice oprávnené získať a následne spracúvať jej osobné údaje v rozsahu:

1. meno,
2. priezvisko,
3. adresa trvalého pobytu,
4. adresa prechodného pobytu,
5. dátum narodenia,
6. miesto narodenia
7. vzdelanie (ZŠ, SŠ).

Zároveň sú oprávnené získať a následne spracúvať aj osobné údaje zákonného zástupcu maloletej osoby do 15 rokov v rozsahu:

1. titul,
2. meno,
3. priezvisko,
4. dátum narodenia,
5. miesto narodenia,
6. adresa trvalého pobytu,
7. adresa prechodného pobytu,
8. číslo občianskeho preukazu,
9. doba platnosti občianskeho preukazu.

Pri prihlasovaní dotknutej osoby za čitateľa, resp. používateľa, ktorej bol vydaný občiansky preukaz podľa zákona č. 224/2006 Z. z. sú knižnice oprávnené získať a následne spracúvať osobné údaje dotknutej osoby – čitateľa, resp. používateľa v rozsahu:

1. titul,
2. meno,
3. priezvisko,
4. dátum narodenia,
5. miesto narodenia,
6. adresa trvalého pobytu,

7. adresa prechodného pobytu,
8. číslo občianskeho preukazu,
9. doba platnosti občianskeho preukazu.
10. vzdelanie (ZŠ, SŠ, VŠ),
11. status osoby (študent, dôchodca, iné).

Získavanie a ďalšie spracúvanie osobných údajov knižnicami nad rámec uvedeného rozsahu osobných údajov na účel poskytnutia knižnično-informačných služieb v automatizovanej, inej ako automatizovanej a čiastočne automatizovanej forme, svojím rozsahom, obsahom a spôsobom spracúvania a využívania nezodpovedá účelu ich spracúvania.

www.infolib.sk

Grantový systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na rok 2011

Ministerstvo kultúry SR zverejnilo na svojej stránke www.culture.gov.sk nové výzvy grantového programu MK SR na rok 2011. Knižnice sa môžu uchádzať o finančnú podporu v programoch 2 a 4.

Program 2: Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií

Podprogram: 2. 1 Knižnice a knižničná činnosť

2. 5 Akvizícia knižníc

Termín uzávierky na podanie žiadostí v tomto programe je **7. február 2011**.

Adresa na predkladanie žiadostí: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
sekcia ekonomiky
Námestie SNP 33
813 31 Bratislava

(Obálku výrazne označte číslom a názvom programu a podprogramu).

Žiadosť predkladá žiadateľ na každý projekt osobitne v jednom originálnom vyhotovení vrátane všetkých požadovaných príloh. Knižnice, ktoré budú žiadať o dotáciu, musia na žiadosti **uvádzať registračné číslo knižnice zo Zoznamu knižníc Slovenskej republiky**. Žiadateľ vykoná pred podaním žiadosti jej elektronickú registráciu na adrese:

www.culture.gov.sk/ministerstvo/grantovy-system/grantovy-system-rok-2011

Žiadosť musí byť k dátumu podania úplná. Neúplná alebo nesprávne podaná žiadosť bude vyradená. Žiadateľ o dotáciu je povinný priložiť k žiadosti o poskytnutie dotácie aj originály, resp. overené kópie, potvrdení zo sociálnej poisťovne, daňového úradu, všetkých zdravotných poisťovní a konkurzného súdu nie staršie ako tri mesiace k dátumu podania konkrétnej žiadosti.

www.culture.gov.sk

Výsledky grantového programu MK CR SR 2010 v Trnavskom samosprávnom kraji

Program 2: Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií Podprogram 2. 1 - knižnice a knižničná činnosť

Žiadosť podalo 20 knižníc, finančnú podporu 10 800 € získalo 7 knižníc. Sú to:

KJF v Trnave	700 Eur
Mestská knižnica mesta Piešťany	1 500 Eur
MKC – Knižnica v Hlohovci	2 000 Eur
Obecná knižnica Dolná Krupá	1 500 Eur
Dolný Bar (okres D. Streda)	2 300 Eur
Horné Saliby (okres Galanta)	800 Eur
<u>Záhorská knižnica v Senici</u>	<u>2 000 Eur</u>
SPOLU verejné knižnice TTSK	10 800 Eur

Podprogram 2. 5 - akvizícia knižníc

Žiadosť v podprograme 2.5 podalo 27 knižníc, z toho 19 knižníc bolo úspešných a knižnice získali spolu 35 500 Eur. Sú to tieto knižnice:

KJF v Trnave	10 000 Eur
Mestská knižnica v Leopoldove	2 000 Eur
MKC – knižnica Hlohovec	2 000 Eur
Mestská knižnica mesta Piešťany	2 000 Eur
Mestská knižnica vo Vrbovom	1 000 Eur
Obecná knižnica Dolná Krupá	500 Eur
Obecná knižnica vo Veľkom Orvišti	500 Eur
Obecná knižnica Trstín	200 Eur
Obecná knižnica Horné Trhovište	500 Eur
Galantská knižnica	3 500 Eur
Dom kultúry Sereď	1 500 Eur
Mestská knižnica v Sládkovičove	500 Eur
Mestská knižnica Holíč	1 000 Eur
Obecná knižnica Kráľov Brod	350 Eur
Záhorská knižnica v Senici	3 800 Eur
Obecná knižnica Dolný Bar	2 000 Eur
Žitnoostrovná knižnica D. Streda	3 000 Eur
Obecná knižnica Horné Saliby	1 000 Eur
<u>Obecná knižnica Veľké Úľany</u>	<u>500 Eur</u>

SPOLU verejné knižnice TTSK: 35 500 Eur (+6000 €)

Program 4: Umenie**Podprogram 4.5.6 - Aktivity z oblasti literatúry a knižnej kultúry**

V podprograme 4.5.6 podali knižnice TTSK 2 žiadosti, obidve boli úspešné, knižnice získali spolu 10 625 Eur, z toho: KJF v Trnave: 1 000 Eur a Mestská knižnica mesta Piešťany 9 625 Eur.

ZÁVER:

Knižnice Trnavského samosprávneho kraja podali spolu 49 žiadostí (+ 6), z toho bolo 29 (+ 6) úspešných. Knižnice TTSK získali v grantovom programe MK SR v roku 2010 spolu 56 925 Eur (+18 925).

-dk-

***Metodický pokyn MK SR č. MK – 1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010
k určeniu štandardov pre verejné knižnice***

V predchádzajúcom čísle sme Vás informovali, že bol prijatý dôležitý a dlho očakávaný dokument štandardy pre verejné knižnice. Cieľom štandardov je :

- 1. Optimalizovať podmienky** na kvalitné poskytovanie knižničných a informačných služieb verejnými knižnicami.
- 2. Plniť funkciu argumentačného materiálu** pre zriaďovateľov, umožňujú spätná väzba a sú tak aj nástrojom motivácie.
- 3. Poskytnúť relatívnu objektivizáciu nákladov** a umožniť kontrolu efektívneho nakladania s verejnými prostriedkami vo väzbe na výkony knižníc.

Metodický pokyn MK SR č. MK – 1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010 k určaniu štandardov pre verejné knižnice stanovuje tzv. **výkonové normy** pre verejné knižnice i jej pracovníkov a určuje kategórie a v nich kritériá, ktoré by mali knižnice spĺňať.

Odporúčané parametre sú stanovené diferencovane pre knižnice **v 11 veľkostných kategóriách obcí a miest podľa počtu obyvateľov v sídle knižnice**, pričom hodnoty odporúčaných výkonov sú zafinované do **dvoch výkonových úrovní**: základnej a vyššej úrovne. Parametre vyjadrujú **rozdielnu kvalitu činnosti knižnice**, ale aj **diferencovanosť miestnych podmienok** pôsobiacich na výkon porovnateľných knižníc.

Vyhodnocovanie plnenia štandardov verejných knižníc realizuje na miestnej úrovni **zriaďovateľ knižnice (obecný úrad, mestské kultúrne centrum...)**, na regionálnej úrovni príslušná regionálna knižnica a na krajskej úrovni príslušná regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou. Z tohto dôvodu je potrebné, aby si tento materiál naštuovali nielen knižnice ale aj zriaďovatelia knižníc.

Úplné znenie dokumentu nájdete na www.kniznicatrnavas.sk (v sekcii Pre knižnice, pomoc knižniciam) alebo www.culture.gov.sk.

-red-

ZO ŽIVOTA KRAJSKEJ POBOČKY SPOLKU SLOVENSKÝCH KNIHOVNÍKOV V TRNAVE

Poohliadnutie za uplynutým rokom.

Rok 2010 bol prvý rok, v ktorom pracuje nový výbor Krajskej pobočky SSK v Trnave. Kontinuálne sme naviazali na činnosť a aktivity pobočky v predošlom období. Naša členská základňa je stabilizovaná. Ku koncu tohto roku máme 72 členov. Pre porovnanie v roku 2006 mala pobočka 47 členov a počet sa každoročne zvyšoval. Každému ďalšiemu zvýšeniu členskej základne sa len potešíme. Prostredníctvom našej činnosti sa snažíme, aby mali knihovníci pocit spolupatričnosti, aby nás všetkých spájala láska ku knihám, čítaniu, knižniciam. Poohliadnime sa teda spolu za uplynulým rokom.

V marci, už tradične v dňoch 22. až 28. marca, prebehol Týždeň slovenských knižníc. Jeho slávnostné otvorenie v rámci nášho kraja sa uskutočnilo počas prezentácie knihy Alfreda Wetzlera *Čo Dante nevidel* v Divadle Jána Palárika v Trnave. Knižnice a knihovníci sa Týždňa slovenských knižníc zúčastnili aj participáciou na medzinárodnom podujatí Noc s Andersenom. V trnavskom kraji sa tohto roku uskutočnila v trinástich knižniciach a noc v knižnici strávilo 447 účastníkov.

V máji, 3. a 10. 2010 sme v spolupráci s Knižnicou Juraja Fándlyho v Trnave a v jej priestoroch realizovali odborné školenie so psychotréningom pod vedením psychologičky na tému *Zvládanie stresu pri práci s používateľmi*. Tohto užitočného podujatia ste sa zúčastnili v počte 42.

V máji, 28. a 29. a tiež 1. a 2. júla 2010 sme uskutočnili burzy vyradených kníh. Burzy boli v priestoroch KJF v Trnave. Knihy na predaj poskytla KJF v Trnave a Záhorská knižnica. Pomocnú ruku podali knihovníčky z Ústrednej knižnice Trnavskej univerzity pani Chobotová a pani Košťányová spolu s pani riaditeľkou PhDr. Martinkovičovou. Zisk z oboch búrz bol použitý na dofinancovanie exkurzie do Brna v septembri.

V júni, 22. júna sme boli hosťiteľmi zasadnutia výboru a predstavenstva Spolku slovenských knihovníkov, ktoré sa uskutočnilo v hoteli Inka v Trnave. Súčasťou programu tohto zasadnutia bola i prednáška PhDr. Díteovej, predošlej predsedníčky KP SSK v Trnave, v ktorej prezentovala činnosť a úspech pobočky za uplynulé volebné obdobie. Predsedníčka Spolku slovenských knihovníkov na Slovensku Ing. Sylvia Stasselová vyzdvihla našu pobočku ako príklad úspešnej činnosti a osobitne poďakovala pani Díteovej za jej prínos.

September bol mesiacom, keď sa 22.9. 2010 uskutočnil výlet – exkurzia po knižniciach v Brne (podrobnejšie informácie na str. 12 - 13). Navštívili sme Moravskú zemskú knihovnu v Brne a Knižovnu Jřího Mahena v Brne. Tohto poznávacieho výletu sa nás zúčastnilo 44.

December je mesiac koncoročných stretnutí a bilancovania. Členská schôdza a vianočné stretnutie KP SSK v Trnave sa uskutočnilo 2. decembra 2010 v priestoroch hudobného oddeleni KJF V Trnave. Súčasťou programu bola prednáška *Organizácia práce v anglických verejných knižniciach* Mgr. Miriam Rajterovej z UK SAV Bratislava, v ktorej prezentovala svoje skúsenosti z niekoľkoročného pracovného pobytu v Anglicku (na obr.).

Okrem spomínaných podujatí sme vydali aj 2 čísla nášho Bulletinu. Členovia výboru sa zišli dvakrát, v apríli a v októbri, aby skoordinovali činnosť pobočky.

Toľko v stručnosti z našej činnosti tohto roku. Myslím, že bola bohatá a zaujímavá, ale konečné slovo máte vy – jednotliví členovia spolku. V súčasnosti si pripravujeme zámery na rok budúci. Aká bude naša činnosť, čo podnikneme, závisí aj od vás. Znova by sme chceli uskutočniť burzy kníh, výlet s exkurziou – možno tentoraz do knižníc v rámci Slovenska. Uvítame každý dobrý nápad, návrh.

Vážení knihovníci, na záver tohto roku vám všetkým chcem poďakovať za aktívnu a zaangažovanú činnosť v rámci našej pobočky. Verím, že aj budúci rok bude pre nás všetkých pekný, zaujímavý, užitočný. **PF 2011**

Mgr. Lívia Koleková, predsedníčka KP SSK v Trnave

Exkurzia knihovníkov v Brne

Túžba po poznaní, nové informácie, zážitky a skúsenosti sú okrem iného charakteristické pre činnosť krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov trnavského kraja. Je pre nás samozrejmosťou, že každý rok navštívime knižnice rôznych typov, s rôznym profilom a používateľským zázemím s cieľom dozvedieť sa niečo nové a inšpiratívne, spoznať kolegov v odbore, skonfrontovať svoje predstavy. Naše výlety za poznaním sa konajú spravidla na jeseň ako symbolický osviežujúci nádech po horúcich letných mesiacoch.

Tento rok sme sa vybrali spoznávať zaujímavé brnianske knižnice – *Moravskú zemskú knihovnu a Knihovnu Jiřího Mahena v Brně*.

Každá z nich je výnimočná svojou architektúrou, vývojom, službami. Obe však majú spoločné jedno: úctu k používateľovi a zanietených a veci oddaných knihovníkov. Presvedčili sme sa o tom na vlastné oči.

Moravská zemská knihovna v Brně

Moravská zemská knihovna nás ohromila svojou impozantnou modernou architektúrou a veľkosťou. Vo voľne prístupnom prízemí sa nachádzajú výpožičky, prednášková sála, tlačiareň, kopírovacie služby, knihkupectvo. Nová budova bola otvorená

2. apríla 2001 na mieste, kde sa knižnica plánovala postaviť už v 30. rokoch 20. storočia. Z tohto obdobia pochádzajú prvé plány, v súťaži zvíťazil projekt brnenského funkcionalistického architekta Bohuslava Fuchsa. Počiatky Moravskej zemskej knihovny sú spojené so súkromnou zbierkou Moravsko-slezské hospodárske spoločnosti pro povznesení zemědělství, přírodovědy a vlastivědy z roku 1770.

V súčasnosti je to univerzitná vedecká knižnica s knižničným fondom 4 milióny knižničných jednotiek. Sú v nej tiež umiestnené zlúčené fondy univerzitnej, pedagogickej i technickej knižnice. Novozriadené boli knižnice rakúska, nemecká, hudobná a najnovšie anglická. Knižnica vykonáva tiež funkciu krajskej knižnice pre juhomoravský kraj. Jej služby využíva viac ako 30 000 čitateľov.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Knihovna Jiřího Mahena v Brně je najväčšia verejná mestská knižnica na Morave. Bola zriadená v roku 1921. Od roku 1950 sídli v pôvodných priestoroch historického Schrattenbachovho paláca. Gróf Karl von Schrattenbach bol olomoucky kardinál. Barokovú prestavbu paláca zveril brnenskému architektovi Moricovi Grimmovi. V rokoch 1998 – 2001 sa konala komplexná rekonštrukcia paláca. Návštevník ocení citlivé zakomponovanie moderných architektonických prvkov do pôvodných majestátnych priestorov. Súčasťou knižnice je aj Mahenov pamätník s expozíciou o živote

a diele spisovateľa a prvého brnenského knihovníka a zakladateľa knižnice. Knižovna Jiřího Mahena spravuje 35 pobočiek v mestských častiach Brno. Knižničný fond dosahuje 800 000 knižničných jednotiek, za rok sa zaregistruje viac ako 40 000 čitateľov.

Pracoviská knižnice poskytujú okrem štandardných výpožičných služieb poradenské služby, prednášky, besedy, semináre. V roku 2005 bolo zriadené informačné stredisko Europe direct.

Zamestnanci knižnice venujú pozornosť aj špecifickým používateľským skupinám. Sympatickou službou je projekt „Senior party“, ktorý je určený obyvateľom juhomoravského kraja, ktorí dovŕšili 55 a viac rokov. Držiteľom tohto pasu je poskytnutá zľava 10% z registračného poplatku.

Podporu detského čítania predstavuje zase projekt „Poprvé do školy – Poprvé do knihovny“.

Krásne slnečné počasie sa stalo akýmsi poznávacím znakom našich knihovníckych exkurzií. Jasne svietilo aj v Brne a umocňovalo naše rozhodnutie pokračovať v našich poznávacích spolkových aktivitách. Dovidenia o rok v ...

PhDr. Zuzana Martinkovičová, Univerzitná knižnica TU v Trnave

KOLOKVIUM ČESKÝCH, MORAVSKÝCH A SLOVENSKÝCH BIBLIOGRAFOV V TRNAVE.

V rámci Mesiaca českej a slovenskej vzájomnosti v dňoch 3. až 5. októbra sa v Trnave konal 13. ročník medzinárodného stretnutia českých, slovenských a moravských knihovníkov – bibliografov **Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografov 2010**. Podujatie pripravila Slovenská národná knižnica – Národný bibliografický ústav Martin v spolupráci so Spolkom slovenských knihovníkov – bibliografia, Trnavským samosprávnym krajom a Knižnicou Juraja Fándlyho v Trnave. Podujatie sa konalo pod záštitou predsedu Trnavského samosprávneho kraja Ing. Tibora Mikuša, PhD.

Kolokvium sa uskutočňuje pravidelne od roku 1997, striedavo na Slovensku, Morave alebo v Česku vždy v rámci Mesiaca českej a slovenskej vzájomnosti. V Trnave sa bibliografi stretli už po 13. krát. Na Slovensku sa konalo naposledy v roku 2008 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene.

Hlavným cieľom tohto medzinárodného podujatia bolo stretnutie odborníkov z oblasti bibliografie, prezentácia výsledkov svojej práce, výmena skúseností. Odborný program bol veľmi zaujímavý a bohatý, vystúpilo v ňom 23 odborníkov z Čiech, Moravy a Slovenska, odborné referáty boli venované monografiám miest a obcí i významným osobnostiam regiónu.

Sprievodným podujatím bola výstava v čítárni Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave o živote a diele Antona Augustína Baníka, ktorého bližšie vo svojej prezentácii predstavil docent Maťovčík.

Trnavskému regiónu a jeho osobnostiam sa vo svojich príspevkoch venovali už spomínaný **Doc. PhDr. Augustín Maťovčík, DrSc.** zo Slovenskej národnej knižnice v Martine s príspevkom *Pôsobenie Antona Augustína Baníka v Trnave*, **Mgr. Zuzana Mesárošová** z Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave s príspevkom *Bibliografická činnosť Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave*, **Mgr. Judita Kontárová** z Galantskej knižnice predstavila *Významné osobnosti Galanty a Marta Vargová* zo Žitnoostrovnej knižnice v Dunajskej Strede vystúpila s príspevkom *Prehľad spracovávania hugarík* (podrobnejšie na s. 15). Žitnoostrovská knižnica má jedinečné postavenie v systéme slovenskej národnej bibliografie, plní funkciu ústrednej knižnice pre kooperáciu spracovania záznamov z maďarských periodík vydávaných na Slovensku, ako integrálnej súčasť predmetu slovenskej národnej bibliografie.

Trnavský samosprávny kraj vydal v roku 2008 monografiu *Rodný môj kraj*, ktorú v krátkej prezentácii predstavil Mgr. Patrik Velšic z Trnavského samosprávneho kraja. O kvalite publikácie svedčí aj fakt, že v roku 2008 bola monografia ocenená cenou Slovenského syndikátu novinárov Najkrajšia kniha o kraji a v roku 2009 vyšlo jej druhé doplnené vydanie.

Na záver PhDr. Jiřina Kádnerová, predsedníčka bibliografickej sekcie Združenia knižníc Českej republiky zhodnotila podujatie, vyjadrila spokojnosť s výberom

okruhu hlavných tém, i s úrovňou príspevkov, ktoré odzneli na kolokviu a pozvala účastníkov na už štrnásť kolokvium v roku 2011. Uskutoční sa v Českej republike v dňoch 2. – 4. októbra 2011 v Jihlave. (*skrátene*)

Mgr. Darina Kráľová, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Spracovanie hungarík v Žitnoostrovej knižnici v Dunajskej Strede

Bibliografické oddelenie v Žitnoostrovej knižnici v Dunajskej Strede ako jediné na Slovensku spracováva hungariká. Maďarská tlač vychádzajúca na Slovensku tvorí integrálnu súčasť predmetu spracovávaní Slovenskej národnej bibliografie. Na podnet Slovenskej národnej knižnice zastúpenej Národným bibliografickým ústavom a Databázovým centrom Matice slovenskej v Martine a z poverenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vzniklo 1. januára 1991 oddelenie Bibliografía Hungarica, ktorá bibliograficky spracováva na Slovensku vydávané noviny a časopisy v maďarskom jazyku. Slovenská národná knižnica zaškolila príslušných pracovníkov a zabezpečila inštaláciu potrebného softvéru. Od 1. januára 1991 sa dve pracovníčky podieľajú na tvorbe súbežnej článkovej bibliografie. Spracovávajú bibliografické záznamy z maďarských periodík vydávaných na Slovensku. Počet spracovávaných časopisov sa mení, zo začiatku bolo excerpovaných 23 titulov, v súčasnosti sa počet zredukoval na 16 titulov.

Na Slovensku v súčasnosti vychádza jeden denník Új Szó, jeden týždenník Szabad Újság, náboženské noviny Remény a Kálvinista Szemle, učiteľské noviny Katedra, Pedagógusforum, vedecký časopis Fórum Társadalomtudományi Szemle, literárnovedné časopisy Irodalmi Szemle, Kalligram a Opus, magazíny Vasárnap a Új Nő, výtvarný časopis Atelier a detské časopisy Tücsök, Tábortűz a Cserkész. Periodiká sa spracovávajú výberovo, so zameraním na informácie o činnosti Maďarov žijúcich na Slovensku. Našou snahou je vyhľadávať a podávať spoľahlivé informácie o kultúrno-spoločenskom dianí v živote maďarskej národnostnej menšiny, ktorá tvorí asi 10 % obyvateľstva. Tematicky spracovávame oblasti: knihovníctvo, muzejníctvo, žurnalistiku, filozofiu, psychológiu, cirkevnú tematiku, sociológiu, politiku, ekonomiku, výchovu, národnostné školstvo, národopis, umenie výtvarné aj hudobné, divadlo, maďarskú literatúru, jazykovedu, vlastivedu, dejiny a významné osobnosti. Ročne je to asi 4 až 5 tisíc záznamov, od roku 1991 sme spracovali okolo 74 000 záznamov. Záznamy tvoria pevnú súčasť ústrednej databázy Slovenskej národnej knižnice v Martine. Zdrojové dokumenty sa archivujú a sú dostupné v Žitnoostrovej knižnici, na bibliografickom oddelení.

Naša spolupráca s Národným bibliografickým ústavom Slovenskej národnej knižnice je veľmi dobrá. Dovoľte mi, aby som sa v mene mojich kolegyň poďakovala menovite dr. Anne Križanovej (na dôchodku), pani Kataríne Chovanovej a pani Mgr. Ludmile Rohoňovej za ich ochotu a všestrannú odbornú pomoc.

*Marta Vargová, Žitnoostrovská knižnica Dunajská Streda
Príspevok z Kolokvia bibliografov Čiech, Moravy a Slovenska v Trnave*

Z REGIÓNOV

Kniha Záhoria 2009

V areáli Holičského zámku vyhlásili dňa 6. októbra výsledky čitateľskej ankety o „Knihu Záhoria 2009,“ ktorú v máji tohto roka vyhlásili spoločne Záhorské múzeum v Skalici, Záhorská galéria a Záhorská knižnica v Senici.

Knihy navrhli čitatelia, autori, inštitúcie, vydavateľstvá, kníhkupci, distribútori, mestské a obecné úrady. Boli z oblasti beletrie, poézie, z odbornovo-populárnej,

vedeckej, či detskej literatúry. Navrhované knihy museli splniť dve podmienky. Prvou podmienkou bolo, aby boli vydané alebo distribuované v roku 2009.

Druhá podmienka súvisela s názvom súťaže: navrhované knihy museli byť buď tematic-

ky alebo autorom textovej či obrazovej časti späté s regiónom Záhoria. Do súťaže sa zapojilo spolu 32 titulov kníh.

Ceny víťazom boli odovzdané v prítomnosti podpredsedu Trnavského samosprávneho kraja a primátora Holiča Zdenka Čambála (na obr.).

V ankete v 22 verejných knižniciach Záhoria, v Záhorskej knižnici v Senici, aj prostredníctvom internetu organizátori dostali spolu 4 785 platných hlasov a rozhodli, že knihou Záhoria 2009 sa ziskom 1 066 hlasov stala 9. zbierka poézie **Zdenky Lacikovej z Kopčian: „S krídlami básne“** vydaná v Holičí vo Vydavateľstve FORZA SLOVAKIA 2009. Na druhom mieste sa ziskom 525 hlasov umiestnila zbierka poézie od autorky Eleny Káľkovej „INÁ,“ ktorá vyšla u Vladimíra Durláka 2009 a tretiu priečku obsadila s 513 hlasmi zbierka básní Evy Fordinálovej zo Skalice z vydavateľstva LÚČ v Bratislave.

Región Záhoria vydaním 32 titulov patril z publikačného hľadiska v uplynulom roku medzi najproduktívnejšie na Slovensku. O nominovaných kandidátoch na titul Kniha Záhoria 2009 verejnosť hlasovala do 20. septembra 2010.

Text: Mgr. Katarína Soukupová, Záhorská knižnica v Senici

Foto: Milan Soukup

Moja obľúbená kniha

Máte svoju obľúbenú knihu? Ako sa volá? A prečo sa vám páči? Na tieto otázky sme sa od marca do konca mája pýtali detí, ktoré chodia do knižnice v Hlohovci. Tie najodvážnejšie deti, ktoré sa rozhodli podeliť s nami o svoj pohľad na detskú literatúru a napísali nám o knihe, ktorá sa im najviac páči, sme pozvali do knižnice na podujatie na podporu čítania detí *Moja obľúbená kniha*, ktoré pripravila pracovníčka detského oddelenia knižnice v Hlohovci Nicole Vajgelová.

Deti z prvého stupňa základných škôl v Hlohovci a z okolia, všetko výborní čitatelia, sa stretli 25. mája a rozprávali o svojom vzťahu ku knihám a o svojich obľúbených spisovateľoch. Medzi ich najobľúbenejších autorov patrí slovenská spisovateľka Gabriela Futová a rakúsky spisovateľ Thomas Brezina. Deti v obecenstve sa pobavili i pri rozprávaní príbehov Grázlika Gaba od Francesky Simon, pospomínali svoje obľúbené rozprávky, porozprávali o svojich knižných hrdinoch a príbehoch, ktoré prečítali.

Druhá časť podujatia pre žiakov druhého stupňa základných škôl sa uskutočnila 3. júna. Starší žiaci už vyjadrovali svoje názory na knihy takmer profesionálne. Hovorili už aj o literárnom štýle svojich obľúbených spisovateľov, na knihách ich zaujímal aj ilustrácie a kvalita prekladu. A čo čítajú najradšej? Dievčatá najmä zamilované príbehy, ale v obľúbenosti vedú knihy o upiroch a príbehy detí zo žánru fantasy.

Helena Pekarovičová, Nicole Vajgelová MKC – Knižnica v Hlohovci

Rozprávky pre malých pacientov

Rozprávky pre malých pacientov je nový typ komunitnej aktivity, ktorú začala od septembra tohto roku realizovať Žitnoostrovná knižnica. Knižničnica Marta Vojteková chodí raz do týždňa čítať rozprávky pre choré deti priamo na detské oddelenie Nemocnice s poliklinikou v Dunajskej Strede.

Táto aktivita má úspech u detí i ich rodičov, deti sa na stretnutie s knihovničkou tešia a často sa k „hodine rozprávok“ pripoja i mamičky hospitalizovaných menších detí a niekedy si priamo „objednajú“ rozprávku, ktorú si chcú vypočuť. „Tetu knihovničku“ si malí pacienti obľúbili, stala sa ich kamarátkou i dôverníčkou a deti sa jej často zdôveria aj so svojimi trápeniami a často smutnými príbehmi.

Žitnoostrovná knižnica touto aktivitou pomáha malým pacientom a veselými príbehmi a rozprávkami im spríjemňuje ich pobyt v nemocnici.

Návšteva Knižnice hlavného mesta Ervina Szabóa v Budapešti

Spolok maďarských knihovníkov na Slovensku usporiadal dňa 20. septembra 2010 exkurziu do Knižnice hlavného mesta Ervina Szabóa v Budapešti (KHMESZ). Okrem členov spolku sa zájazdu zúčastnili aj profesionálni knihovníci z okresu Dunajská Streda.

Moderné priestory knižnice

Na exkurzii po knižnici knihovníkov sprevádzal generálny riaditeľ knižnice Dr. Péter Fodor, ktorý ich počas prehliadky oboznámil s históriou knižnice.

Knižnica hlavného mesta E. Szabóa je ústrednou verejnou knižnicou Budapešti. Založená

bola v roku 1904, takže oslávila už svoje 100. narodeniny. V súčasnosti sídli v paláci Wenckheim, ktorý prešiel v rokoch 1998 až 2001 rozsiahlou rekonštrukciou. Počas rekonštrukcie bola stará časť knižnice spojená s vedľajšími budovami. Tak vznikol moderný komplex, ktorý veľmi citlivo a duchaplnne spája starobylé, klasické a moderné prvky a vytvára vhodné priestory pre činnosť knižnice na svetovej úrovni.

Študovňa s bufetom

Účastníkov exkurzie očarili najmä „muzeálne“ miestnosti knižnice, ktoré sú sprístupnené používateľom (určitá časť fondu je umiestnená a sprístupnená v krásnych starobyklých skriniach).

Našich knihovníkov očarili aj moderné priestory knižnice: detské oddelenie nazývané *Šarkania knižnica*, priestranné miestnosti vhodné na konanie podujatí, hudobné oddelenie, ale zaujalo ich aj technické zabezpečenie knižnice na ochranu kníh.

Šarkania knižnica

Zároveň je aj odbornou a vedeckou knižnicou podporujúcou vedecké bádania a vzdelávanie. Zahŕňa v sebe rozsiahle hudobné oddelenie i najväčší fond sociologických dokumentov v krajine a v rôznych častiach Budapešti má 23 pobočiek. Z toho vyplýva i pestrá paleta používateľov: škôlkárov, študentov, vedcov až po dôchodcov.

Bola to veľmi bohatá a zaujímavá exkurzia. Môžeme vrele odporúčať: ak pôjdete do Budapešti, zastavte sa aj v tejto inštitúcii, určite neoľutujete.

Helena Laczová, Žitnoostrovská knižnica

KNIHY - VITAMÍNY PRE DUŠU

V celoslovenskej súťaži DO KNIŽNICE mali stredoškóoláci vymyslieť vtipný slogan kampane. Na výber mali dve témy: Čítanie je IN a Do knižnice. Porota vybrala ako najviac spĺňajúci vypísané kritéria slogan, ktorý poslala **DANIELA KRISTEKOVÁ** z Levoče: **KNIHY VITAMÍNY PRE DUŠU**.

Vít'az ankety Moja naj kniha je známy

Moja naj kniha - Slovenské rozprávky (Pavol Dobšinský) www.mojanajkniha.sk

Slováci si zvolili svoju naj knihu. Stali sa ňou Slovenské rozprávky Pavla Dobšinského. Ponúkajú výber tých najkrajších slovenských rozprávok, zozbieraných medzi obyčajným ľudom, o čo sa postaral Pavol Dobšinský, slovenský spisovateľ, zberateľ a vydavateľ ľudových rozprávok. Prvýkrát boli Slovenské rozprávky vydané počas rokov 1880-1883 pod názvom Prostonárodné slovenské povesti. Zaujímavosťou je, že druhé vydanie ilustroval známy slovenský maliar Martin Benka. Slovenské rozprávky sú čítaním nielen pre deti, ale svojou tradíciou, príbehmi zaujmú aj dospelého čitateľa, pretože, čo je krajšie ako, znovu prežívať dobrodružstvá, keď dobro zvíťazí nad zlom, ktoré je aj potrestané. Pri čítaní si čitateľ môže dopriať oddych, zábavu, ale i poučenie v rozprávkach, ktoré pozorne počúvali za dlhých zimných večerov naše babičky a dedkovia, a ich rodičia a babičky a dedkovia, keď boli ešte malými deťmi.

Poradie naj 10 kníh

1. **SLOVENSKÉ ROZPRÁVKY**
2. JA MALKÁČ
3. MALÝ PRINC
4. ANNA ZO ZELENÉHO DOMU
5. SÚMRAK
6. DA VINCIHO KÓD
7. CHATRČ
8. JANA EYROVÁ
9. ALCHYMISTA
10. HLAVA XXII

www.infolib.sk

Knížničný spravodajca. Časopis pre verejné knižnice Trnavského samosprávneho kraja

Ročník 37, č. 2, rok 2010

Edícia: Metodika. Vydáva Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Zodp. redaktor: Mgr. Lívia Koleková

Predseda redakčnej rady: Mgr. Darina Kráľová,

Členovia redakčnej rady: Bc. Ivana Gáľusová, Benjamína Jakubáčová, , Helena Laczová, Mgr. Martina Márová, Helena Pekarovičová, Mgr. Katarína Soukupová

Neprešlo jazykovou úpravou

Rozsah: 20 s. Nepredajné

Registrácia: MK SR EV 3657/09